

รายงานผลการวิเคราะห์ รอบ ๕ เดือนหลัง (มีนาคม - กรกฎาคม ๒๕๖๘)
ตัวชี้วัดที่ ๓.๕๑ ร้อยละของหน่วยงานภาคการสาธารณสุข
ดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานการณ์ฉุกเฉินและสาธารณสุข

๑. Assessment : บทวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด และข้อมูล สารสนเทศ ที่นำมาใช้

๑.๑ ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด

กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย ได้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัดที่ ๒.๔ ระดับความสำเร็จของร้อยละการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการระดับหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการบูรณาการภาคีเครือข่ายทุกระดับในการกำหนดกรอบการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขในการดำเนินการจัดการด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมภายใต้สถานการณ์ฉุกเฉินครอบคลุมตามหลักการจัดการภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์และสาธารณสุขของกระทรวงสาธารณสุข หรือ ๒P๒R (Prevention & Mitigation, Preparedness, Response, Recovery) โดยจัดทำเป็นกรอบการขับเคลื่อนงานครอบคลุมทุกมิติ ได้แก่ ๑) มีทีมภารกิจปฏิบัติด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (SEhRT) ๒) มีความพร้อมปฏิบัติการกิจ ๓) ได้รับการเพิ่มทักษะ เสริมศักยภาพการจัดการด้านสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม ๔) มีการเผยแพร่ และประยุกต์ใช้แนวปฏิบัติหรือมาตรฐานปฏิบัติงาน และ ๕) มีกระบวนการทบทวนรูปแบบการทำงาน และต่อมาจึงพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินความพร้อมของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขด้วยระบบประเมินตนเองแบบออนไลน์ ดำเนินการสอบถามหน่วยงานภาคการสาธารณสุขเป้าหมายประกอบด้วย กรมอนามัยส่วนกลาง ศูนย์อนามัยที่ ๑ - ๑๒ สถาบันพัฒนาสุขภาพระดับจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ทำให้เกิดความรวดเร็ว และลดภาระการทำงานของหน่วยงานระดับพื้นที่สามารถนำผลประเมินตนเองมาวิเคราะห์ช่องว่างการพัฒนาเพื่อวางแผนสนับสนุนทางวิชาการ ตลอดจนสร้างกลไกการเพิ่มขีดความสามารถ และทักษะเจ้าหน้าที่ในการบริหารจัดการด้านสุขภาพ สุขอนามัย อนามัยสิ่งแวดล้อมหรือการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข และจัดกิจกรรมสนับสนุนปิดช่องว่างการดำเนินการให้แก่หน่วยงานต่อไป

จากการรวบรวมผลผลหน่วยงานภาคการสาธารณสุขประเมินการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม ในสถานการณ์ฉุกเฉินและสาธารณสุข จำนวน ๘๑๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๔๐ (เป้าหมายที่กำหนดร้อยละ ๘๐ จำนวน ๗๗๕ แห่ง) ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ สามารถสรุปผลการประเมินได้ดังตาราง

กระบวนการพัฒนา	ผลการประเมินตนเอง	
	มีการดำเนินการ	ไม่มีการดำเนินการ
๑. มีทำเนียบหรือรายชื่อทีมภารกิจปฏิบัติด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (SEhRT): พร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง	๖๔๔ แห่ง (ร้อยละ ๗๘.๘๒)	๑๗๓ แห่ง (ร้อยละ ๒๑.๑๘)
๒. ได้รับการเพิ่มทักษะ เสริมศักยภาพการจัดการด้านสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม: เจ้าหน้าที่ทีม SEhRT ของหน่วยงาน ได้รับการอบรมหลักสูตรเสริมสร้างศักยภาพที่เกี่ยวข้องโดยสามารถเลือกกระบวนการได้ทุกรูปแบบทั้งออนไลน์ หรือออนไซต์ และจากทุกหน่วยงาน โดยให้เก็บรวบรวมทำเนียบรายชื่อบุคคลและหน่วยงานที่ผ่านการอบรม	๘๑๗ แห่ง (ร้อยละ ๑๐๐)	๐ แห่ง (ร้อยละ ๐)

กระบวนการพัฒนา	ผลการประเมินตนเอง	
	มีการดำเนินการ	ไม่มีการดำเนินการ
๓. มีการเตรียมพร้อมสำรองวัสดุ อุปกรณ์ และชุดทดสอบรองรับภาวะฉุกเฉิน: เช่น ชุด V-Clean ชุดทำความสะอาด ชุด SAN Kit ชุดทดสอบ ๑๑๑ ๑๑๓ ๑๓๑ หน้ากากอนามัย ส้วมกระดาษ เป็นต้น หรือหากไม่มีสำรองในหน่วยงาน ให้ใช้ข้อมูลสำรองวัสดุ อุปกรณ์ฯ จากเครือข่ายในพื้นที่ หรือเขตสุขภาพ เพื่อการรายงานข้อมูล	๖๕๘ แห่ง (ร้อยละ ๘๕.๔๓)	๑๑๙ แห่ง (ร้อยละ ๑๕.๕๗)
๔. มีกิจกรรมดำเนินงานรองรับภาวะฉุกเฉิน: กิจกรรมดำเนินงาน หมายถึง การประชุมชี้แจงแนวทางการปฏิบัติงาน หรือประชุมเตรียมทีมลงพื้นที่ หรือการลงพื้นที่ในภาวะฉุกเฉิน หรือร่วมเวทีเสวนา หรือร่วมการประชุม หรือการถอดบทเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างใดอย่างหนึ่งตามบริบท โดยมีผลแสดงแบบ ภาพข่าวกิจกรรม One page หรือสรุปการประชุม	๘๑๗ แห่ง (ร้อยละ ๑๐๐)	๐ แห่ง (ร้อยละ ๐)
๔. มีกิจกรรมดำเนินงานรองรับภาวะฉุกเฉิน: กิจกรรมดำเนินงาน หมายถึง การประชุมชี้แจงแนวทางการปฏิบัติงาน หรือประชุมเตรียมทีมลงพื้นที่ หรือการลงพื้นที่ในภาวะฉุกเฉิน หรือร่วมเวทีเสวนา หรือร่วมการประชุม หรือการถอดบทเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างใดอย่างหนึ่งตามบริบท โดยมีผลแสดงแบบ ภาพข่าวกิจกรรม One page หรือสรุปการประชุม	๘๑๗ แห่ง (ร้อยละ ๑๐๐)	๐ แห่ง (ร้อยละ ๐)

จากการวิเคราะห์ผลการดำเนินการตามตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่า ประเด็นที่หน่วยงานภาคการสาธารณสุขมีการดำเนินการที่มีแนวโน้มขับเคลื่อนงานการจัดการด้านสุขาภิบาล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานการณ์ฉุกเฉินและสาธารณสุขสูงขึ้น แต่ยังคงขาดบางประเด็น ประกอบด้วยมีทำเนียบหรือรายชื่อทีมภารกิจปฏิบัติด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (SEhRT) และมีการเตรียมพร้อมสำรองวัสดุ อุปกรณ์ และชุดทดสอบรองรับภาวะฉุกเฉิน ดังนั้น กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย จึงได้กำหนดให้มีกิจกรรม เพื่อเป็นการปิดช่องว่างในการพัฒนาให้แก่หน่วยงานกลุ่มเป้าหมายเป็นการเติมเต็มทั้งองค์ความรู้ ทักษะ และรูปแบบการปฏิบัติงานแก่เจ้าหน้าที่ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน ดังนี้

๑. จัดการประชุมภาคีเครือข่ายทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค เพื่อกำหนดกรอบและจัดทำรายละเอียดแนวทางขับเคลื่อนงานสำหรับหน่วยงานภาคการสาธารณสุข ดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานการณ์ฉุกเฉินและสาธารณสุข

๒. การจัดทำแนวทางรายละเอียดการขับเคลื่อนงานหน่วยงานภาคการสาธารณสุข ทั้งเครื่องมือ Template การกำหนดเป้าหมายดำเนินการสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ บทบาทหน้าที่การขับเคลื่อนงานหลักเกณฑ์การขับเคลื่อนหน่วยงานภาคการสาธารณสุข และแบบฟอร์มการรายงานผลการดำเนินงานฯ เพื่อใช้สนับสนุนการขับเคลื่อนงานสำหรับหน่วยงานสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

๓. จัดประชุมชี้แจงกลไกการขับเคลื่อนงานตามตัวชี้วัดหน่วยงานภาคการสาธารณสุขดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ในสถานการณ์ฉุกเฉินและสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณพ.ศ. ๒๕๖๘

๔. จัดทำคู่มือวิชาการ เอกสารชุดความรู้ และสื่อประชาสัมพันธ์ การจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข เพื่อให้หน่วยงานภาคการสาธารณสุขทุกระดับ นำไปใช้กับการดำเนินการในพื้นที่

๕. จัดอบรมพัฒนาต้นแบบทีมปฏิบัติการอนามัยสิ่งแวดล้อม (ทีม SEhRT) รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

๖. พัฒนาต้นแบบทีมปฏิบัติการอนามัยสิ่งแวดล้อม (ทีม SEhRT) รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข เครือข่ายระดับเขตสุขภาพ

๗. จัดอบรม “เพิ่มทักษะการจัดการฐานข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย เผื่อระวังสถานการณ์ภาวะฉุกเฉินในระดับพื้นที่”

๘. สนับสนุนวิทยากร และองค์ความรู้การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข บทบาทหน้าที่ทีม SEhRT และเครื่องมือการทำงานของทีม SEhRT ให้กับเครือข่ายระดับเขตสุขภาพ

๙. จัดหาวัสดุ อุปกรณ์การจัดการสุขาภิบาล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้กับพื้นที่ประสบภัยน้ำท่วม และฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{๒.๕} เช่น ชุดเราสะอาด (V-Clean) ชุด Sanitation tool kit สำหรับผู้ประสบภัย และถุงดำ คลอรีนเม็ด หน้ากากป้องกันฝุ่นสำหรับผู้ใหญ่ หน้ากากป้องกันฝุ่นสำหรับเด็ก หน้ากาก N๙๕ เป็นต้น

๑๐. จัดทำบันทึกสื่อสารแบบฟอร์มการรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดหน่วยงานภาคการสาธารณสุขดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อม ในสถานการณ์ฉุกเฉินและสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ให้กับศูนย์อนามัยที่ ๑ - ๑๒ เพื่อให้หน่วยงานภาคการสาธารณสุขทุกระดับ มีการขับเคลื่อนงานดังกล่าว โดยส่งแบบฟอร์มการรายงานผลการดำเนินงานฯ รายงานผลมายังกองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัยทุกวันที่ ๓๐ ของทุกเดือน ผ่านระบบออนไลน์

๑๑. มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลการดำเนินงานขับเคลื่อนงานหน่วยงานภาคการสาธารณสุขดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานการณ์ฉุกเฉิน ผ่านผู้รับผิดชอบหน่วยงาน ประจำเดือน ศูนย์อนามัยที่ ๑ - ๑๒ และผ่านช่องทาง OPEN CHAT

๑๒. จัดอบรม ถอดบทเรียน และกำกับติดตามการดำเนินงานของภาคีเครือข่าย เพื่อการเฝ้าระวังสถานการณ์ภาวะฉุกเฉินในพื้นที่ ให้เจ้าที่สามารถเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ภาวะฉุกเฉินในอนาคตได้อย่างเชี่ยวชาญ ทันท่วงทีสถานการณ์ และลดความเสี่ยงสุขภาพของประชาชนจากภาวะฉุกเฉินในระดับพื้นที่ได้

๑๓. จัดประชุมรับฟังความเห็นต่อการศึกษาวิจัย และ (ร่าง) ระบบคาดการณ์และประเมินความเสี่ยงการเกิดไฟไหม้บ่อขยะ ยกระดับการเฝ้าระวังเพื่อลดความเสี่ยงสุขภาพประชาชน และเพิ่มทักษะ ชีตความสามารถให้กับทีมปฏิบัติการอนามัยสิ่งแวดล้อม (ทีม SEhRT) ทุกระดับ เพื่อถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้การประเมินความเสี่ยงการเกิดภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

๑.๑.๑ ผลผลิต/ ผลลัพธ์ระดับ C (Comparisons) การเปรียบเทียบ ผลผลิตของตัวชี้วัด

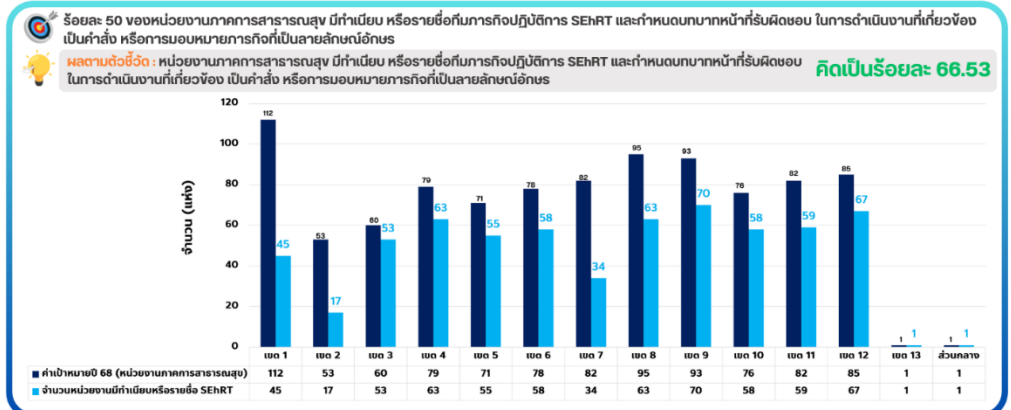
จากกิจกรรมที่กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย ได้มีการขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานภาคการสาธารณสุข ส่งผลให้ผลลัพธ์การดำเนินงานตัวชี้วัดที่ ๓.๕๑ ร้อยละของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานการณ์ฉุกเฉินและสาธารณสุข เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยในรอบ ๕ เดือนแรก (ตุลาคม ๒๕๖๗ - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘) ผลลัพธ์การดำเนินงาน มีดังนี้

ร้อยละ ๕๐ ของหน่วยงานภาคการสาธารณสุข มีทำเนียบ หรือรายชื่อทีมภารกิจปฏิบัติการ SEhRT และกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง เป็นคำสั่ง หรือการมอบหมายภารกิจที่เป็นลายลักษณ์อักษร

ผลการประเมิน : ระดับ ๔

หน่วยงานภาคการสาธารณสุข มีทำเนียบ หรือรายชื่อทีมภารกิจปฏิบัติการ SEhRT และกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง เป็นคำสั่ง หรือการมอบหมายภารกิจที่เป็นลายลักษณ์อักษร จำนวน ๖๔๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๕๓ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ แสดงดังภาพ

เสริมความเข้มแข็งเครือข่ายจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมปกป้องสุขภาพ จากภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

Key Activities 5 เดือนหลัก
 ประสานศูนย์อนามัยในการติดตามหน่วยงานภาคการสาธารณสุขในพื้นที่รับผิดชอบดำเนินการ ด้านการจัดการสุขภาพ สุนัข และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

ผลลัพธ์ของตัวชี้วัด

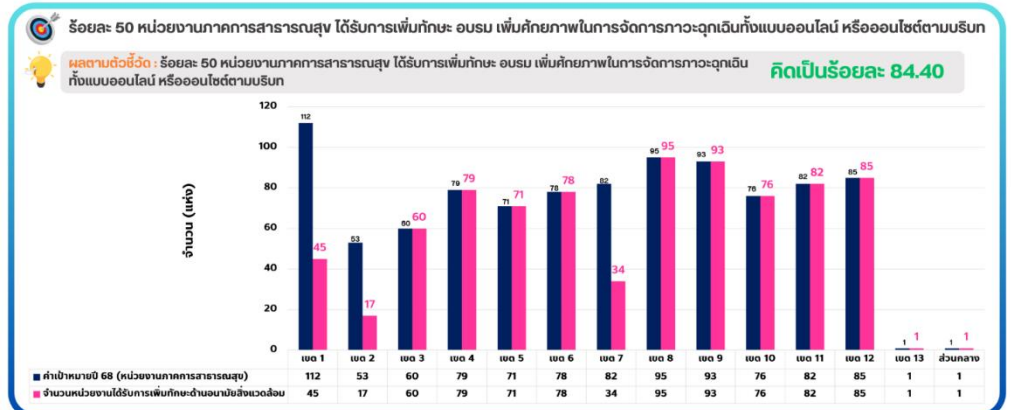
จากกิจกรรมที่กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย ได้มีการขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานภาคการสาธารณสุข ส่งผลให้ผลลัพธ์การดำเนินงานตัวชี้วัดที่ ๓.๕๑ ร้อยละของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานการณ์ฉุกเฉินและสาธารณสุข เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยในรอบ ๕ เดือนแรก (ตุลาคม ๒๕๖๗ - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘) ผลลัพธ์การดำเนินงาน มีดังนี้

ร้อยละ ๕๐ หน่วยงานภาคการสาธารณสุข ได้รับการเพิ่มทักษะอบรม เพิ่มศักยภาพในการจัดการภาวะฉุกเฉินทั้งแบบออนไลน์ หรือออนไลน์ตามบริษัท

ผลการประเมิน : ระดับ ๕

หน่วยงานภาคการสาธารณสุข ได้รับการเพิ่มทักษะ อบรมเพิ่มศักยภาพในการจัดการภาวะฉุกเฉินทั้งแบบออนไลน์ หรือออนไลน์ตามบริษัท จำนวน ๘๑๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๔๐ ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ แสดงดังภาพ

เสริมความเข้มแข็งเครือข่ายจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมปกป้องสุขภาพ จากภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

Key Activities 5 เดือนหลัก
 ประสานศูนย์อนามัยในการติดตามหน่วยงานภาคการสาธารณสุขในพื้นที่รับผิดชอบดำเนินการ ด้านการจัดการสุขภาพ สุนัข และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

๑.๑.๒ ผลผลิต/ ผลลัพธ์ ระดับ T (Trends) แนวโน้ม และผลผลิต/ ผลลัพธ์ระดับ Le (Level) ของผลการดำเนินการในปัจจุบัน

สรุปผลและวิเคราะห์ผลหน่วยงานภาคการสาธารณสุขประเมินการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานการณณ์ฉุกเฉินและสาธารณสุข จำนวน ๘๑๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๔๐ ซึ่งเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนด (เป้าหมายที่กำหนด ร้อยละ ๘๐ จำนวน ๗๗๕ แห่ง) ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ พบว่า มีการดำเนินการ ดังนี้

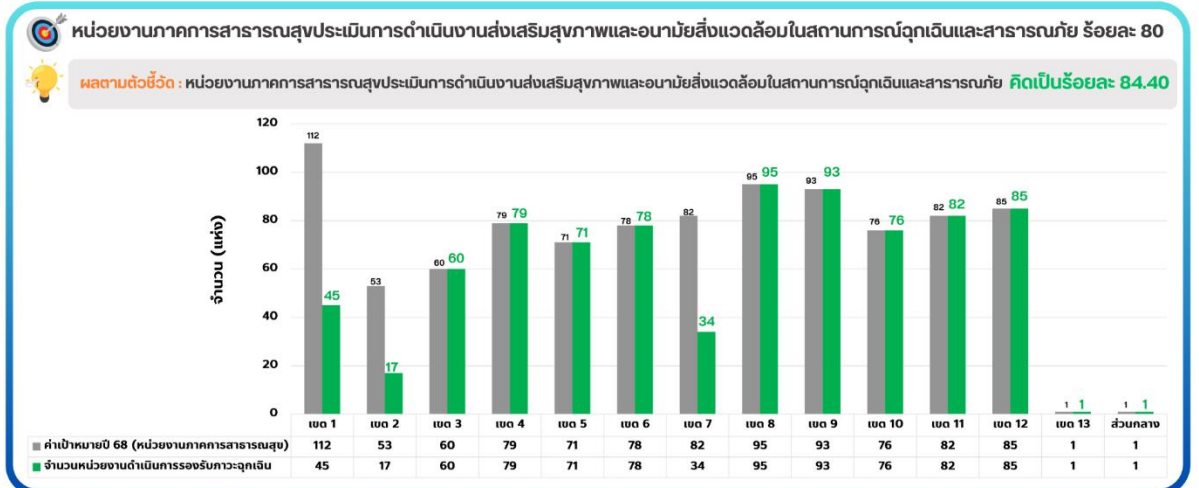
๑) มีทำเนียบหรือรายชื่อทีมภารกิจปฏิบัติด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (SEhRT): กำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง คำสั่ง ทำเนียบรายชื่อ หรือมอบหมายภารกิจในการดำเนินงานแก่เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานให้เป็นรูปธรรมในการสนับสนุนการจัดการด้านสุขภาพ สุขอนามัยสิ่งแวดล้อม รongรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่

๒) ได้รับการเพิ่มทักษะ เสริมศักยภาพการจัดการด้านสุขภาพอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม: เจ้าหน้าที่ ทีม SEhRT ของหน่วยงาน ได้รับการอบรมหลักสูตรเสริมสร้างศักยภาพที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถเลือกกระบวนการได้ทุกรูปแบบทั้งออนไลน์ หรือออนไซต์ และจากทุกหน่วยงาน โดยให้เก็บรวบรวมทำเนียบรายชื่อบุคคลและหน่วยงานที่ผ่านการอบรม เช่น หลักสูตรการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข หรือหลักสูตรการบัญชาการเหตุการณ์ (ICS๑๐๐) เป็นต้น

๓) มีการเตรียมพร้อมสำรองวัสดุ อุปกรณ์ และชุดทดสอบรองรับภาวะฉุกเฉิน: เช่น ชุด V-Clean ชุดทำความสะอาด ชุด SAN Kit ชุดทดสอบ ๑๑๑ ๑๑๓ ๑๓๑ หน้ากากอนามัย ส้วมกระดาษ เป็นต้น หรือหากไม่มีสำรองในหน่วยงาน ให้ใช้ข้อมูลสำรองวัสดุ อุปกรณ์ฯ จากเครือข่ายในพื้นที่ หรือเขตสุขภาพ เพื่อการรายงานข้อมูล เป็นต้น

๔) มีกิจกรรมดำเนินงานรองรับภาวะฉุกเฉิน: เช่น การประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติงาน หรือประชุมเตรียมทีมลงพื้นที่ หรือการลงพื้นที่ในภาวะฉุกเฉิน หรือร่วมเวทีเสวนา หรือร่วมการประชุม หรือการถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างใดอย่างหนึ่งตามบริบท โดยมีผลแสดงแบบ ภาพข่าวกิจกรรม One page หรือสรุปการประชุม เป็นต้น

เสริมความเข้มแข็งเครือข่ายจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมปกป้องสุขภาพ จากภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

ประเด็นที่ต้องมีการขับเคลื่อนเพิ่มเติม
ยกระดับการปฏิบัติการเชิงรุกหน่วยงานระดับพื้นที่ เพื่อการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ที่มีประสิทธิภาพ

ข้อมูล ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2568

ร้อยละของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขประเมินการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานการณณ์ฉุกเฉินและสาธารณสุข, ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๓. ปัจจัยความสำเร็จ

การดำเนินการขับเคลื่อนงานได้อาศัยแนวคิด PIRAB ในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดโดยมีรายละเอียดแสดงได้ ดังนี้

๑.๑) P: Partnership สร้างความร่วมมือหน่วยงานภาคการสาธารณสุขมีการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานการณ์ฉุกเฉินและสาธารณสุข และส่งเสริมการยกระดับหน่วยงานภาคการสาธารณสุข เตรียมพร้อมรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

๑.๒) I: Investment ส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์ข้อมูล เทคโนโลยีมาใช้ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการพัฒนาเฝ้าระวังภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข คัดกรองสถานการณ์ภัยสุขภาพ เชื่อมโยงกับข้อมูลสุขภาพ จัดทำแผนที่เสี่ยงสุขภาพ (Risk mapping) รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรวิชาการเพื่อการจัดการส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุนัขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม

๑.๓) R: Regulation ส่งเสริมให้เกิดการดำเนินการที่เป็นไปตามเกณฑ์การพัฒนาหน่วยงานภาคการสาธารณสุขดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมในสถานการณ์ฉุกเฉินและสาธารณสุข รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม รวมถึงการกำกับ ติดตามการดำเนินการพัฒนาตามเกณฑ์ฯ

๑.๔) A: Advocate การพัฒนาช่องทางและรูปแบบเพื่อการสื่อสารแนวโน้มและสถานการณ์ตามประเภทภัย รวมถึงการเตือนภัยและประชาสัมพันธ์สถานการณ์ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

๑.๕) B: Building capacity การพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างทักษะความเชี่ยวชาญ สนับสนุนองค์ความรู้ ด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมแก่ภาคีเครือข่าย

๔. ปัญหา/อุปสรรค

จากผลการดำเนินการของหน่วยงานกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ส่วนใหญ่สามารถดำเนินการได้ตามเกณฑ์หน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุนัขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข แต่ยังมีบางประเด็นที่ยังต้องมีการขับเคลื่อนการดำเนินการต่อไป คือ ๑) มีทำเนียบหรือรายชื่อทีมภารกิจปฏิบัติด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (SEhRT) ร้อยละ ๗๘.๘๒ และ ๒) มีการเตรียมพร้อมสำรองวัสดุ อุปกรณ์ และชุดทดสอบรองรับภาวะฉุกเฉิน ร้อยละ ๘๕.๔๓ ดังนั้นจึงเป็นความท้าทายสำคัญของหน่วยงานที่ต้องเตรียมการให้ทันต่อเหตุการณ์

๕. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไขปัญหา

ส่วนหนึ่งมาจากภัยฉุกเฉิน สาธารณภัย หรือภัยพิบัติ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อประชาชนในทุกมิติ บางภัยพิบัติเป็นเหตุการณ์ที่เพิ่งเคยเกิดขึ้นเป็นครั้งแรก หน่วยงานจึงยังไม่มีประสบการณ์ในการรับมือสถานการณ์อย่างถูกต้อง รวมทั้งปัจจุบันภัยพิบัติเกิดขึ้นได้หลากหลายรูปแบบมีความรุนแรงยากต่อการรับมือ และเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ทำให้หน่วยงานยังไม่มีความพร้อมในการรับมือและไม่มีการลดความเสี่ยงสุขภาพประชาชนได้อย่างเหมาะสมตามประเภทของภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ ดังนั้น การพัฒนากรอบการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขฯ ที่กรมอนามัย พัฒนาขึ้นจะเป็นเหมือนเครื่องมือสำหรับการตรวจสอบรายการหรือกิจกรรมที่ควรต้องมีการดำเนินการ ไม่ว่าจะภัยพิบัติรูปแบบใดเกิดขึ้นในพื้นที่ แนวปฏิบัติกลางที่ทุกหน่วยงานต้องมีการดำเนินการต้องเตรียมรับมืออย่างมีประสิทธิภาพ จึงถือเป็นเครื่องมือปิดช่องว่างการดำเนินการให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ได้

ทั้งนี้ กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย ได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ตัวชี้วัดที่ ๓.๕๑ ร้อยละของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมใน สถานการณ์ฉุกเฉินและสาธารณสุข ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ครบถ้วน ครบคลุมแล้ว ในรอบ ๕ เดือนแรก ได้แก่

๑. การวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด และข้อมูล สารสนเทศ ที่นำมาใช้
๒. การวิเคราะห์ด้านผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด
๓. มาตรการขับเคลื่อนตัวชี้วัด
๔. แผนขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัด

รวบรวมข้อมูลโดย กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย
มีนาคม ๒๕๖๘